

POSTANOWIENIE

Dnia 22 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Renata Żywicka

w sprawie z odwołania R. G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Olsztynie
o świadczenie rehabilitacyjne, o odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy, o
zasiłek chorobowy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 22 maja 2024 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie
z dnia 26 maja 2023 r., sygn. akt IV Ua14/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od R. G. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Olsztynie kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) wraz z odsetkami wynikającymi z art. 98 § 1¹ kpc tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 grudnia 2022 r., IV U 404/20, Sąd Rejonowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Olsztynie oddalił odwołania wnioskodawcy od decyzji z dnia 26 czerwca 2020 r. oraz z dnia 17 sierpnia 2020 r. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Olsztynie odmawiających R. G. prawa do zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego i jednorazowego

odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy na podstawie przepisów ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Olsztynie wyrokiem z dnia 26 maja 2023 r., IV Ua 14/23, oddalił apelację wnioskodawcy od powyższego wyroku oraz zasądził od niego na rzecz organu rentowego kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za instancję odwoławczą.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku wnioskodawca zarzucił naruszenie: a) art. 378 § 1 k.p.c., b) art. 378 § 1 k.p.c., c) art. 382 k.p.c. w zw. z art. 378 § 1 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c., d) art. 382 k.p.c. w zw. z art. 378 § 1 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1 k.p.c., e) art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, f) art. 6 ust. 1, 2 i 4 pkt, art. 7, art. 8 ust. 1-4, art. 9 ust. 1, art. 11 oraz art. 24 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Ubezpieczony wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadnił oczywistą zasadnością skargi kasacyjnej, gdyż zarówno Sąd pierwszej instancji, jak i Sąd drugiej instancji (który zobowiązany był do przeprowadzenia należytej kontroli instancyjnej orzeczenia) zbagatelizowały obszerny materiał dowodowy, przyjmując jedynie te okoliczności, które przemawiały na niekorzyść ubezpieczonego pomijając przy tym okoliczności dla niego korzystne.

Skarżący wskazał, że zarzuty wskazane w petitum skargi kasacyjnej oraz rozwinięte szeroko w uzasadnieniu wskazują na obiektywny fakt, iż Sądy obu instancji dopuściły się istotnych naruszeń prawa procesowego i materialnego.

W związku z powyższym skarżący wniósł o: - przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania; - w przypadku uznania, że podstawa naruszenia przepisów postępowania okazała się nieuzasadniona, a podstawa naruszenia prawa materialnego jest oczywiście uzasadniona o uchylenie zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez zmianę zaskarżonego niniejszą skargą kasacyjną wyroku Sądu drugiej instancji zgodnie z postulatami apelacji ubezpieczonego, tj. przez zmianę zaskarżonego apelacją wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie; - zmianę zaskarżonych decyzji i orzeczenie co do istoty

sprawy poprzez uwzględnienie wszystkich złożonych w sprawie odwołań, tj. przyznanie ubezpieczonemu prawa do zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego, jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy w związku z niezdolnością do pracy spowodowaną wypadkiem przy pracy; zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, za pierwszą instancję, według norm przepisanych, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty; - zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, za drugą instancję, według norm przepisanych, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty; ewentualnie w przypadku uznania, że uzasadniona jest tylko podstawa naruszenia przepisów postępowania lub zarówno podstawa naruszenia przepisów postępowania oraz naruszenia prawa materialnego - uchylenie zaskarżonego wyroku w całości, jak również uchylenie zaskarżonego apelacją wyroku Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Olsztynie - w przypadku uchylenia wyroków Sądów obu instancji lub Sądowi Okręgowemu w Olsztynie - w przypadku uchylenia wyroku Sądu drugiej instancji; a ponadto - zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kosztów procesu za postępowanie ze skargi kasacyjnej, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, chyba, że przedłożony zostanie spis kosztów, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie za czas od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty, - przeprowadzenie rozprawy w rozumieniu art. 398¹¹ § 1 k.p.c.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, oddalenie skargi kasacyjnej na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. - w przypadku przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa prawnego od odwołującego na rzecz organu rentowego w związku ze sporządzeniem i wniesieniem odpowiedzi na skargę kasacyjną oraz ewentualnymi innymi czynnościami procesowymi według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia w celu jej merytorycznego rozpoznania. Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia. Nie przysługuje od każdego orzeczenia sądu drugiej instancji, które nie satysfakcjonuje strony skarżącej. Wnosi się ją do Sądu Najwyższego od prawomocnego wyroku poza tokiem instancji. Jej przyjęcie do merytorycznego rozpoznania musi być uzasadnione istotnym interesem publicznym, w szczególności potrzebą dokonania wykładni przepisów, które jeszcze nie doczekały się sądowej interpretacji albo wywołują wątpliwości interpretacyjne, rozstrzygnięciem istotnych zagadnień prawnych, zwłaszcza o charakterze precedensowym, dotychczas nierozważanych przez Sąd Najwyższy, wreszcie wyeliminowaniem orzeczeń oczywiście i rażąco wadliwych. Wniesienie skargi kasacyjnej doznaje istotnych ograniczeń, pozwalających Sądowi Najwyższemu na wstępną selekcję spraw, które będą merytorycznie rozpoznane (tzw. przedsąd).

Wymagania konstrukcyjne skargi określa art. 398⁴ § 1 i 2 k.p.c., nakładając na skarżącego między innymi obowiązek zawarcia w skardze wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania oraz jego uzasadnienia.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub 5 wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie (sporządzone odrębnie od uzasadnienia podstaw kasacyjnych) powinno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Sąd Najwyższy w ramach tzw. przedsądu bada tylko powołane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie, zaś cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2

k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie przez skarżącego istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym.

Odnosząc się do przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., należy zauważyć, że w świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika ona zwykle z oczywistego, widocznego *prima facie* naruszenia przepisów prawa polegającego na sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c., lecz o naruszenie kwalifikowane (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109; z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494; z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNAPiUS 2003 nr 18, poz. 437; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616). Jeżeli więc przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania miałyby być okoliczność, że skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁴ § 1 w związku z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), skarżący powinien w uzasadnieniu wniosku zawrzeć wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się ta „oczywistość” i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia, koncentrując się na wykazaniu kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133).

Dla spełnienia wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. konieczne jest zawarcie w skardze kasacyjnej odrębnego wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, zawierającego profesjonalny wywód prawny nawiązujący do wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. przesłanek przedsądu ze wskazaniem, które z nich występują w sprawie i z uzasadnieniem stanowiska skarżącego (postanowienie Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06). Ze względu na odmienny cel instytucji przedsądu i jej odrębne oraz kwalifikowane przesłanki, wskazanie i uzasadnienie okoliczności decydujących o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie może polegać na odwołaniu się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. W prawidłowo sporządzonej skardze kasacyjnej oba powyższe elementy muszą pojawić się oddzielnie i autonomicznie. Sąd Najwyższy nie jest bowiem trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę kasacyjną, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia, wnoszonym i rozpoznawanym nie tylko w interesie skarżącego, ale przede wszystkim w interesie publicznym.

Skarżący nie sprostął tym wymaganiom. Skarżący, przedstawiając - jako okoliczność uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej - oczywiste naruszenie prawa - powinien wykazać kwalifikowany charakter tego naruszenia, a takich argumentów uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie zawiera. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowi natomiast polemikę z motywami rozstrzygnięcia Sądu drugiej instancji, odzwierciedlającą własne stanowisko skarżącego w sprawie.

Z powyższych względów, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i § 1¹ k.p.c.

[SOP]

[ms]

